

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تأسیسات ساختمان

رشته نقشه‌کشی معماری

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخص آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۵۳۷

تأسیسات ساختمان. — بازسازی و تجدید نظر : کمیسیون تخصصی برنامه‌ریزی و تأليف رشته	۶۹۶
نقشه‌کشی معماری. — تهران : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران ، ۱۳۹۴ .	۱۳۹۴ ت/۶۲۲۹
۱۹۱ ص. : مصور. — (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۵۳۷)	۱۳۹۴
متون درسی رشته نقشه‌کشی معماری گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.	
۱. تأسیسات. ۲. لوله‌کشی. ۳. تهويه مطبوع. ۴. حرارت مرکزي. ۵. سیم‌کشی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. کمیسیون برنامه‌ریزی و تأليف کتاب‌های درسی رشته نقشه‌کشی معماری. ب. عنوان. ج. فروست.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار(ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

محتوای این کتاب در کمیسیون تخصصی رشته نقشه‌کشی معماری دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش با عضویت: ویدا تقواوی، عبدالحمید قربان، نبی الله مقیمی، پرستو آربیزاد، ملک طباطبایی زواره، شهناز کارдан و محمدرضا طهماسب‌پور تأیید شده است.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: تأسیسات ساختمان ۴۸۹/۳

مؤلفان: محمدحسن اسلامی (تأسیسات الکترونیکی) - محسن جعفرآبادی، احمد آقازاده هریس،

امیر لیلاز مهرآبادی (تأسیسات آب و فاضلاب)

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۶۶-۸۸۳۰۹۲۶۶، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ: لیدا نیکروش

رسم: لیلا پروانه پریخانی، محمد سیاحی

طرح جلد: محمدحسن معماری

صفحه‌آرا: زهره بهشتی‌شیرازی

حروفچین: فاطمه باقری مهر

مصحح: پری ایلخانی‌زاده، شهلا دلالی

امور آماده‌سازی خبر: فربیبا سیر

امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب‌پور

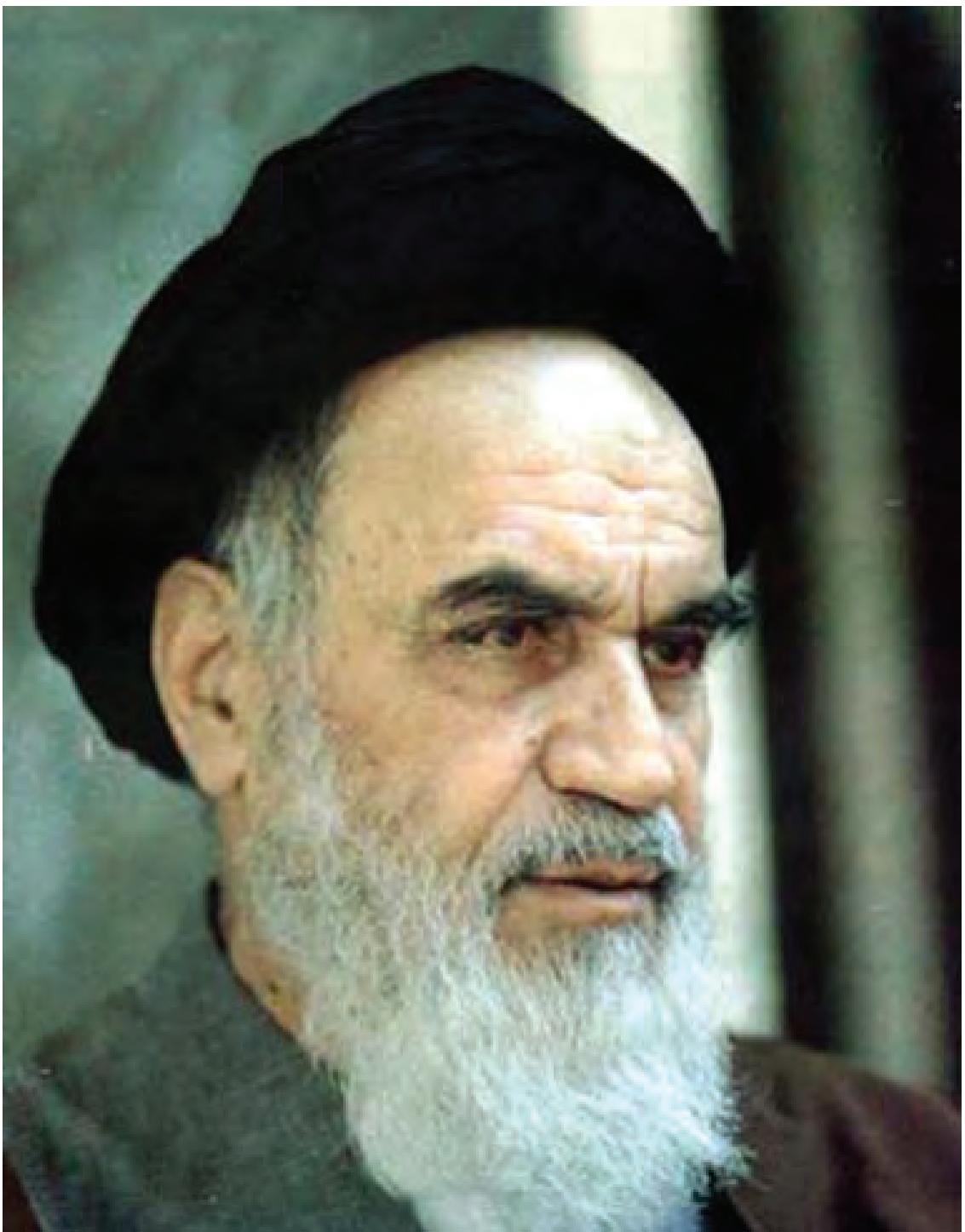
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن: ۰۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۰۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ ششم ۱۳۹۴

حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید ، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب بپرهیزید .

امام خمینی (قدس سرّه الشریف)

فهرست

بخش اول : تأسیسات الکتریکی	
۲	فصل اول - مفاهیم و کمیت‌های الکتریکی
۱۲	فصل دوم - حفاظت و ایمنی در برق
۲۲	فصل سوم - مدارات روشنایی و خبری
۴۷	فصل چهارم - نقشه‌خوانی
بخش دوم : تأسیسات آب و فاضلاب	
۹۳	فصل پنجم - آب
۱۰۲	فصل ششم - ویژگی‌های آب
۱۰۹	فصل هفتم - آبرسانی
۱۳۳	فصل هشتم - جمع‌آوری و دفع فاضلاب
۱۶۵	فصل نهم - تأسیسات حرارتی و برودتی
۱۸۵	علایم و اختصارات لوله‌کشی آب و فاضلاب داخل ساختمان
۱۹۰	فهرست منابع و مراجع

مقدمه

در دنیای امروز، تأمین آسایش بشر یکی از هدف‌های اصلی بوده و سعی شده با استفاده و به کارگیری تأسیسات الکتریکی و مکانیکی در طراحی و اجرای ساختمان‌سازی این امر مهم بی‌گیری شود. لذا، فراغیری و شناخت علم تأسیسات الکتریکی و مکانیکی برای دست‌اندرکاران ساختمان یکی از مباحث مهم و ضروری است.

منظور از تألیف این کتاب نگرش عمیق به مطالب کاملاً تخصصی نیست بلکه آشنا کردن هنرجویان رشته نقشه‌کشی معماری با تجهیزات و وسائل مربوطه و همچنین خواندن نقشه‌های تأسیساتی است. بی‌شک این کتاب خالی از اشکال نیست و امید است همکاران محترم با راهنمایی‌های خود ما را باری کنند تا بتوانیم مجموعهٔ بهتری را تهیه نماییم.

هدف کلی

آشنایی با نقشه‌های تأسیسات آب و فاضلاب و تأسیسات الکتریکی یک ساختمان کوچک

